

NEYTENDASTOFA

Ákvörðun nr. 41/2015

**Ákvörðun um sektir vegna vanrækslu Kaupáss ehf., rekstraraðila Kjarvals,
að fara að fyrirmælum Neytendastofu um verðmerkingar**

I.

Málsmeðferð

1.

Hinn 7. júlí 2015 kom starfsmaður Neytendastofu í Kjarvalsverslanir Kaupáss hf. á Hellu og Hvolsvelli, í þeim tilgangi að skoða ástand verðmerkinga. Verðmerkingar voru skoðaðar með tilliti til ákvæða 17. gr. laga nr. 57/2005, um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu, sem kveður á um það að fyrirtækjum sem selja vöru eða þjónustu beri að verðmerkja vöru sína og þjónustu og sýna það á áberandi hátt á sölustaðnum, sem og ákvæða reglna nr. 536/2011, um verðmerkingar og einingarverð við sölu á vörum. Samkvæmt reglunum skal verðmerking vera skýr, aðgengileg og greinileg svo augljóst sé til hvaða vöru hún vísar. Skoðunin fer þannig fram að starfsmaður kannar almennt ástand verðmerkinga í versluninni, þ.e. hvort vörur séu verðmerktar, auk þess sem ástand verðmerkingarskanna er skoðað. Þá eru valdar af handahófi 50 vörur og athugað hvort þær séu verðmerktar og hvort hilluverðmerking samræmist við verð á kassa.

Niðurstöður skoðananna voru þær að ástand verðmerkinga var ábótavant í báðum verslunum. Gerðar voru athugasemdir við 13 óverðmerktar vörur og níu ranglega verðmerktar vörur af þeim 50 sem valdar voru af handahófi og skoðaðar sérstaklega í Kjarval á Hellu auk þess sem að gerðar voru athugasemdir við að veggir með snyrtivörum og leikföngum væru óverðmerktir. Í Kjarval á Hvolsvelli voru gerðar athugasemdir við 18 óverðmerktar vörur og fimm ranglega verðmerktar vörur af þeim 50 vörum sem valdar eru af handahófi og skoðaðar sérstaklega. Þá voru tveir kortastandar, veggir með snyrtivörum og leikföngum og gosstæða óverðmerkt.

Starfsmenn verslananna kvittuðu fyrir komu starfsmanns Neytendastofu og þeim athugasemdum sem gerðar voru. Í lok skoðananna skildi starfsmaður Neytendastofu eftir bréf í verslununum þess efnis að skoðunin hefði farið fram og að Neytendastofa kæmi til með að senda fyrirtækinu bréf þar sem gerð yrði nánari grein fyrir ástandi verðmerkinga. Í bréfinu var jafnframt gerð grein fyrir þeim helstu ákvæðum laga og reglna sem um verðmerkingar gilda.

Með bréfum Neytendastofu til Kaupáss, dags. 9. júlí 2015, greindi stofnunin frá niðurstöðum skoðananna í verslunum Kjarvals á Hellu og Hvolsvelli og gerði grein fyrir þeim ákvæðum sem í gildi eru um verðmerkingar. Þá var þeim eindregnu fyrirmælum beint til fyrirtækisins að koma verðmerkingum í viðunandi horf.

2.

Hinn 31. ágúst var framkvæmd önnur skoðun hjá verslunum Kjarvals á Hellu og Hvolsvelli sem fór fram með sama hætti og fyrri skoðun. Niðurstöður skoðunarinnar voru þær að enn voru gerðar athugasemdir við ástand verðmerkinga í báðum verslunum. Í verslun Kjarvals á Hellu voru gerðar athugasemdir við tíu óverðmerktar vörur og tvær ranglega verðmerktar vörur af þeim 50 vörum sem valdar eru af handahófi og skoðaðar sérstaklega. Í verslun Kjarvals á Hvolsvelli voru gerðar athugasemdir við 12 óverðmerktar vörur og eina ranglega verðmerkta vöru af þeim 50 vörum sem valdar voru af handahófi og skoðaðar sérstaklega. Þá var almennt ástand verðmerkinga í verslununum að öðru leyti ábótavant.

Með bréfi Neytendastofu til Kaupáss, dags. 7. september 2015, greindi stofnunin fyrirtækinu frá niðurstöðum skoðunarinnar í verslunum Kjarvals á Hellu og Hvolsvelli. Í bréfinu kom fram að stofnunin teldi fyrirtækið ekki hafa gert viðeigandi lagfæringar á ástandi verðmerkinga í verslununum. Var fyrirtækinu gefinn kostur á að koma að skýringum og athugasemdum í málinu áður en tekin yrði ákvörðun á grundvelli IX. kafla laga nr. 57/2005.

3.

Neytendastofu barst tölvubréf frá Kaupási, dags. 10. september 2015, þar sem kemur fram að verslanir Kjarvals hefðu getað staðið sig betur, en á þessum tíma hefðu verslanirnar verið með mikið af aukastarfsfólki sem sé skólafólk sem hafi ekki mikla reynslu af afgreiðslustörfum eða vöruþekkingu og erfitt sé fyrir verslanir Kjarvals að vera með allt til fyrirmyndar á háannatíma og fylgja eftir verkferlum.

Kjarval hafi tekið upp sömu verkferla og séu hjá Krónunni, þ.e.a.s. að hafa teikningu af versluninni og fylgja eftir dagsetningu á yfirferð á hverjum rekka fyrir sig. Þessi yfirferð hafi gengið eftir hjá verslunum Kjarvals og séu verslanirnar nú í átaki í september með aukastarfsmenn sem fari á milli verslananna til að athuga vöruúrvalið og verðmerkingar. Það sé fullur skilningur hjá verslunum Kjarvals og þær vilji hafa merkingar í fullkomnu lagi.

II.

Niðurstaða

Í máli þessu sinnti Kaupás ehf., ekki fyrirmælum Neytendastofu um að koma verðmerkingum í Kjarvalsverslunum sínum á Hellu og Hvolsvelli, í viðunandi horf innan tilskilins frests.

Ákvæði 17. gr. laga nr. 57/2005, um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu, er svohljóðandi:

„Fyrirtæki, sem selur vörur eða þjónustu til neytenda, skal merkja vöru sína og þjónustu með verði eða sýna það á svo áberandi hátt á sölustaðnum að auðvelt sé fyrir neytendur að sjá það. Neytendastofa getur sett nánari ákvæði um verðmerkingar með opinberri tilkynningu.“

Samkvæmt ákvæðinu ber söluaðilum ávallt að gefa upp verð á vörum og þjónustu. Á grundvelli heimildar ákvæðisins, sem og heimildar í ákvæði 18. gr. sömu laga, hefur Neytendastofa sett reglur nr. 536/2011, um verðmerkingar og einingarverð við sölu á vörum.

Um verðmerkingar á vörum segir í 1.-3. mgr. 3. gr. verðmerkingarreglnanna:

„Fyrirtæki skal skýrt og greinilega merkja vöru sína með réttu söluverði og einingarverði í íslenskum krónum.

Þrátt fyrir ákvæði 1. mgr. er þó heimilt að veita sömu upplýsingar nálægt vöru enda sé augljóst til hvaða vöru verðmerkingin vísar og tryggt sé að neytendur fái án vandkvæða aðgang að upplýsingum um sölu- og einingarverð sem skylt er að veita samkvæmt reglum þessum, sbr. 4. gr.

Skylða til að verðmerkja með sölu- og einingarverði gildir einnig hvar sem vörur eru til sýnis svo sem í búðargluggum, sýningarkössum, á vefsíðum eða annars staðar. Sé söluverðs getið í auglýsingum þarf einnig að tiltaka einingarverð.“

Samkvæmt framangreindum ákvæðum ber Kaupási að verðmerkja allar söluvörur sínar með endanlegu verði og einingaverði og skulu þær vera réttar.

Í máli þessu voru niðurstöður síðari skoðana í verslunum Kjarvals þær að ástandi verðmerkinga var enn ábótavant eins og að ofan greinir. Slíkt telur Neytendastofa óviðunandi og brjóta gegn framangreindum ákvæðum laga nr. 57/2005 og verðmerkingareglna. Eftir fyrri skoðun Neytendastofu var þeim fyrirmælum beint til Kaupáss að koma verðmerkingum í verslununum í viðunandi horf. Það var ekki gert og því telur Neytendastofa nauðsynlegt að beita þeim úrræðum sem lög nr. 57/2005 heimila.

Ákvæði 1. mgr. 22. gr. laga nr. 57/2005 segir:

„Neytendastofa getur lagt stjórnvaldssektir á fyrirtæki sem brjóta gegn:

[...]

b. stjórnvaldsreglum og ákvörðunum Neytendastofu gegn viðskiptaháttum sem brjóta í bága við ákvæði II.-VIII. kafla [...]

c. reglum og fyrirmælum Neytendastofu um ráðstafanir til að auðvelda viðskiptavinum að meta verð og gæði, sbr. 18. gr.“

Með vísan til framangreinds og að teknu tilliti til samstarfsvilja fyrirtækisins, umfangs brotsins, með hliðsjón af meðalhófs- og jafnræðisreglu stjórnarsýslulaga og með tilliti til sektarákvarðana í sambærilegum málum, telur Neytendastofa rétt að leggja á Kaupás ehf., stjórnvaldssekt að fjárhæð 200.000 kr. fyrir hvora verslun. Kaupás ehf. er því gert að greiða kr. 400.000 (fjögurhundruðþúsundkrónur). Sektina skal greiða í ríkissjóð eigi síðar en þremur mánuðum frá dagsetningu ákvörðunar þessarar.

III.

Ákvörðunarorð:

„Kaupás ehf., Skarfagörðum 2, Reykjavík, hefur brotið gegn ákvæði 17. gr. laga nr. 57/2005, um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu, sem og ákvæði 3. gr. reglna nr. 536/2011, um verðmerkingar og einingarverð við sölu á vörum, með óviðunandi verðmerkingum í Kjarvalsverslunum fyrirtækisins á Hellu og Hvolsvelli. Þá hefur fyrirtækið ekki farið að fyrirmælum Neytendastofu þess efnis að koma verðmerkingum sínum í viðunandi horf innan tilskilins frests.

Með heimild í b. og c. lið 1. mgr. 22. gr. laga nr. 57/2005, um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu, leggur Neytendastofa stjórnvaldssekt á Kaupás ehf. að fjárhæð kr. 400.000 (fjögurhundruðþúsundkrónur). Sektina skal greiða í ríkissjóð eigi síðar en þremur mánuðum frá dagsetningu ákvörðunar þessarar.“

Neytendastofa, 26. október 2015

Tryggvi Axelsson
Forstjóri

Þórunn Anna Árnadóttir